

ŠALJE: ŠTAB UNPROFORA, SARAJEVO
KANCELARIJA GENERAL-PUKOVNIKA RUPERTA SMITHA
HITNO
ŠIFRIRANI TELEGRAM

Datum i vrijeme: 8 sept. 1995. u 19:45 sati	Oznaka spisa	Serijski broj:
Pošiljalac: Ured komandanta		Ruta: Broj: TOT
Primalac: (1) Sjedište UNPF Zagreb Info: zamjenik komandanta načelnik Štaba komandant	Telefaks br.:	
Predmet: Izvještaj o granatiranju		Strana:
Interno: zamjenik komandanta		
Pripremio: potpukovnik J.R.J. Baxter	Odjel/tel.: VSAT 7201 MENTOR 0002	Potpis: /potpisano/
Odobrio: potpukovnik Baxter, vojni savjetnik komandanta	Odjel/Tel.: VSAT 7201 MENTOR 002	Potpis: /potpisano/

PORUKA

1. U PRILOGU SE NALAZI KONAČNI I SVEOBUHVAJNI IZVJEŠTAJ O MINOBACAČKOM INCIDENTU U SARAJEVU 28. AUGUSTA 1995., KAKO JE TRAJENO U ŠIFRIRANOM TELEGRAMU UN-a 2921 IZ NEW YORKA.
2. ŽELIMO DA PONOVI MO SVOJ STAV I ZABRINUTOST, KOJE SMO VEĆ IZRAZILI U NAŠEM TELEFAKSU OD 2. SEPTEMBRA POSLANOM U 19:25 ŠATI, DA SE OVAJ IZVJEŠTAJ TRETIRA S VELIKOM DOZOM PAŽNJE I DISKRECIJE. MORAMO I DALJE BITI OPREZNI PRILIKOM OBJELODANJIVANJA NAŠIH DOKAZA I PODATAKA OŠTRIM OČIMA JAVNOSTI. PONOVO POTVRĐUJEMO DA NEMAMO NIŠTA DA KRIJEMO. NO OBJAVLJIVANJEM NAŠIH INFORMACIJA IZLAŽEMO SE RIZIKU DA BUDEMO UKLJUČENI U RASPRAVE STRUČNJAKA KOJIMA SE DONOSE SUDOVI. DRUGI TAKOZVANI STRUČNJACI BILI SU, A BIT ĆE I DALJE SELEKTIVNI U POGLEDU DOKAZA KOJE ODLUČE DA UZMU U RAZMATRANJE I KORISTE KAO PODRŠKU SVOJIM ZAKLJUČCIMA.

POVJERLJIVO

Potpukovnik J.R.J. Baxter
Vojni pomoćnik komandanta
Štab UNPROFOR-a
Sarajevo

Štab UNPF-a

8. septembar 1995.

UNPROFOR-ova ISTRAGA MINOBACAČKOG NAPADA NA SARAJEVO
IZVRŠENOG 28.AUGUSTA 1995.

OPŠTE

1. Nakon minobacačkog napada na sarajevsku tržnicu Markale 28. augusta 1995. u 11:10 sati UNPROFOR je izvršio istragu u tri faze o kojoj je komandant UNPROFOR-a usmeno obaviješten kasno naveče 28. augusta. Pismeni izvještaj mu je podnijet 29. augusta 1995. u 08:00 sati.

Izvršene su sljedeće istrage:

- a. Istraga specijalizovane inženjerske jedinice Sektora Sarajevo. Kompletan izvještaj priložen je u Dodatku A.
- b. Istraga patrole vojnih posmatrača UN-a Sektora Sarajevo. Potpuni izvještaj vojnih promatrača nalazi se u Dodatku B.
- c. Dalja istraga i analize Službe za obavještajni rad pri štabu UNPROFORA koja je razmotrila i analizirala gore navedene izvještaje, kao i dodatne dokaze posade radara "Cymbaline" i izvještaje s UN-ovih osmatračnica. Konačan izvještaj dostavljen komandantu UNPROFOR-a nalazi se u Dodatku C.

KLJUČNI DOKAZI

2. Dana 28. augusta 1995. u 11:10 sati pet granata je palo u blizini tržnice Markale. Jedna od tih granata je ubila i ranila najveći broj ljudi i prouzrokovala najveću materijalnu štetu.
3. Analiza udara. Početna istraga bila je usmjerena na analizu kratera granate koja je ubila i ranila najveći broj ljudi. Ti prvi izvještaji bilježe azimut do vatrenog položaja kao 2850 hiljaditih (izvještaj francuskih inženjera), odnosno 170 stepeni prema izvještaju vojnih posmatrača UN-a. Analiza kratera ostala četiri

POVJERLJIVO

POVJERLJIVO

udara dala je azimut pravca vatrenom položaju od 220 do 240 stepeni. U istrazi Službe za obavještajni rad pri štabu UNPROFOR-a koja je potom izvršena nastojali su razjasniti ovaj očiti raskorak. Iz njihovog ispitivanja kratera i tunela upaljača "smrtonosne" granate slijedi da je azimut do vatrene položaja sličan azimutu ostale četiri granate. Tunnel upaljača je jače udubljenije u krateru izazvano udarom upaljača. Postoji nekoliko razloga za ovu očitu anomaliju. Najvjerovatnije objašnjenje je da je rep ili tijelo granate na svojoj putanji udarilo u zgradu, što je izazvalo drugačiji obrazac istisnutog materijala u krateru.

4. Radar "Cymbaline": Dokazi dobiveni s radara "Cymbaline" osoblje Službe za obavještajni rad štaba UNPROFOR-a koristilo je da utvrdi vatreni domet minobacača. U vrijeme tog incidenta radarski snop je bio podešen po horizontali i vertikalni tako da bi mogao da registruje putanju bilo koje granate čije je mjesto ispaljenja na udaljenosti do 950 metara. Analiza je pokazala da bi projektil ispaljen sa 900 m dostigao najvišu tačku svoje putanje koju bi radarski snop mogao registrovati. Zaključeno je da su ispaljene minobacačke granate imale niže putanje, tako da su prošle ispod radarskog snopa. Svaki projektil ispaljen tako da mu putanja prolazi ispod radarskog snopa morao je doći, zavisno od punjenja, s mjesta ispaljenja udaljenog od 1.550 do 3.500 metara. Udaljenost linije sukoba od mjesta udara je 1.050 metara.
5. Osmatračnice UN-a: Analizirani su izvještaji osmatračnica na južnoj liniji sukoba. Nije bilo izvještaja o vatri, osim ovih pet udara. Svako ispaljivanje iz područja linije sukoba posade na osmatračnicama bi čule i otkrile.
6. Municija: Izvještaj francuskih inženjera potvrđuje da je "ubilačka" granata bila neobilježena i neobojena, s neobrađenom čeličnom površinom. Ocijenjeno je da je granata srpske proizvodnje i odgovara municiji koju obično koristi Vojska bosanskih Srba.

SAŽETAK

7. Istraga UNPROFOR-a dala je jasne i nesumnjive dokaze da azimut od mjesta udara do vatrene položaja iznosi 220-240 stepeni i da su sve granate bile iz istog oruda ili dio istog plotuna. Na osnovu dalje analize podataka s osmatračnica i radara "Cymbaline" procijenjeno je da je minimalna udaljenost mjesta ispaljenja bila 1.500 m, a da je raspon udaljenosti mjesta ispaljenja najvjerovatnije između 1.500 i 3.500 m.
8. Nakon analize svih raspoloživih podataka zaključeno je da je neosporno da su svi minobacački projektili ispaljeni u napadu na tržnicu Markale ispaljeni s teritorije bosanskih Srba.

POVJERLJIVO

POVJERLJIVO

9. Komandant UNPROFOR-a se uvjerio da su sve istrage višene temeljito, kompetentno i profesionalno.

/potpisano/

J.R.J. Baxter,
potpukovnik
Vojni pomoćnik komandanta
UNPROFOR-a

Dodaci:

- A. Izvještaj specijalizovane inženjerske jedinice Sektora Sarajevo
- B. Izvještaj vojnih posmatrača UN-a
- C. Izvještaj Službe za obavještajni rad pri štabu UNPROFOR-a

POVJERLJIVO

PRILOG 1 (KARTA)

PRILOG 2

UNPROFOR
Sektor Sarajevo
Specijalizovana inženjerijska jedinica

Sarajevo, 6. septembra 1995.

Konačni izvještaj CWO Quesne

Svrha: Analiza kratera

Dodaci: A: Karta s detaljima i smjerom vatrenog djelovanja

B: Skica mjesta udara, pogled iz vazduha

C: Skica tipa eksplozije

Analiza:

Dana 28. augusta 1995. u 11:10 sati 5 ili 6 granata ispaljenih u plotunu palo je na stari dio Sarajeva. Jedna od njih eksplodirala je u ulici Masala /kao u originalu, ili Maršala Tita/, 50 m zapadno od tržnice Markale i izazvala veliki broj žrtava.

Nakon što je pronađeno i analizirano repno krilce, pokazalo se da se radi o granati kalibra 120 mm ispaljenoj pod uglom od 2850 hiljaditih.

Ovaj projektil je srpske proizvodnje, neoznačen i neobojen, s površinom od grubo obrađenog čelika, što odgovara sadašnjem ratnom tipu koji koriste bosanski Srbi.

Koordinate tačke mjesta udara granate: BP 34 T 929 – 595.

potpukovnik Mougey
S.O.O.
/parafirano/

PRILOG 3

1. Skica mjesta udara
2. Koordinate: BP 34T – 929 – 595
3. Ulica Maršala Tiša
4. Pijaca Markale
5. Mjesto udara granate
6. Pramac izvora vatre
2850 hiljaditih
160 stepeni
7. Katedrala

PRILOG 4

1. Pramac izvora vatre
2. Površina udara granate
3. POGLED IZ VAZDUHA

-
4. Zona fragmentacije gelera
 5. Područje mjesta udara na kojem se često može pronaći repno krilce
 6. POGLED SA STRANE

DODATAK A

IN. 003 Strana 1 Datum i vrijeme: 28.08.95. u 19:50:40 sati

NL BURUM LES 493138670=FOJV X 28. AUGUST 1995. 17:26:12 612570

HITNO

DNEVNI IZVJEŠTAJ O STANJU KOJI SU SAČINILI VOJNI
POSMATRAČI UN-a SEKTORA SARAJEVO

ŠALJE: ŠTAB VOJNIH POSMATRAČA SEKTOR SARAJEVO
DATUM I VRIJEME: 28. AUGUST 1995. U 18:05 SATI
OZNAKA SPISA: 95SITREP/AUG
TELEFAKS BR.: VSAT 155-5589
PRIPREMIO: MAJOR MIZAN, DEŽURNI OFICIR
ODOBRIO: POTPUKOVNIK OIEN, VIŠI VOJNI POSMATRAČ

PRIMALAC: VOJNI POSMATRAČI UN-a, ŠTAB UNPROFORA
SARAJEVO

OBAVIJESTITI: ŠTAB SEKTORA SARAJEVO (RUČNO)
ŠTAB VOJNIH POSMATRAČA UN-a ZAGREB
ŠTAB VOJNIH POSMATRAČA UN-a JUGOISTOK
ŠTAB VOJNIH POSMATRAČA UN-a SJEVEROISTOK
ŠTAB VOJNIH POSMATRAČA UN-a BIHAĆ
TIM VOJNIH POSMATRAČA UN-a GORAŽDE
TIM VOJNIH POSMATRAČA UN-a KONJIC

PREDMET: DNEVNI IZVJEŠTAJ O STANJU ŠTABA SEKTORA VOJNIH
POSMATRAČA ZA 28. AUGUST 1995. OD 00:01 – 18:00 SATI

1. NAJVAŽNIJI DOGAĐAJI

- GRANA TE KALIBRA 120 mm PALE SU U 11:10 SATI NA DIO CENTRA GRADA PUN LJUDI UBIVŠI 34 I RANIVŠI 84 OSOBE (TE PODATKE NISU POTVRDILI VOJNI POSMATRAČI UN-a). NAKON OVOG IZVJEŠTAJA O STANJU SLIJEDI KOMPLETAN IZVJEŠTAJ O TOM INCIDENTU.
- NA SNAJPERSKU VATRU SA ŠPICASTE STIJENE KOJA JE OTVORENA U 08:15 SATI ODGOVORIO JE PROTUSNAJPERSKI TIM EGIPATSKOG BATALJONA.

2. OCJENA VIŠEG VOJNOG POSMATRAČA

- DANAS JE NIVO AKTIVNOSTI BIO VIŠI OD NORMALNOG. INCIDENT U CENTRU GRADA VJEROVATNO ĆE IZAZVATI DALJNJU POVEĆANU AKTIVNOST U NAREDNA 24 SATA. OČEKUJE SE DA ĆE OPŠTA SITUACIJA U SARAJEVU OSTATI NAPETA.

IN 003 Strana 2 Datum i vrijeme: 28.08.95. u 19:50:40 sati

3. VOJNE INFORMACIJE

a. VOJNA DJELOVANJA

(1) INCIDENTI OTVARANJA VATRE

DAN/SAT	VIDENO SA	VRSTA VAT. DJELOVANJA	3 hica 40 mm	IZVOR VATRE	MJESTO UDARA	OPASKE
28.08. Ispalila 00:01 sat	Osmatr. 2 BP857560	3 hica 40 mm protuav. top	Ilinča BP870535	Područje Butmira BP 8455	VRS	
28.08. 00:02-03:40	Mali Hum BP899610	5 eksplozija 21 rafal iz mitraljeza	Grbavica BP9158	Grbavica BP9158	Nema	
28.08. 00:02-00:19	Osmatr. 2	13 eksplozija	Nepoznat	Logistički put BP8253	Nema	
28.08. 00:15	Mali Hum	2 eksplozije	nepoznat	Debelo brdo BP918583	Nema	
28.08. 00:20-00:34	Osmatr. 2	3 eksplozije	nepoznat	Područje Butmira BP8455	Nema	
28.08. 00:32 ABiH	Osmatr. 4 BP861596	1 granata izlazna	Osmat. 4 BP9659	Nepoznato	Ispalila	
28.08. 00:35-03:30	Mali Hum	12 eksplozija	nepoznat	Grbavica BP9158	Nema	
28.08. 01:19	Osmatr. 4	1 rafal iz t. mitraljeza	Alipašino polje BP866577	nepoznat	Ispalila ABiH	
28.08. 05:25	Osmatr. 4	8 rafala iz t. mitraljeza	Rajlovac BiH strana BP8460	nepoznat	Ispalila ABiH	
28.08. 06:35	Osmatr. 4	10 rafala iz t. mitraljeza	Ilinča BP 870535	nepoznat	Ispalila ABiH	
28.08. 07:55	Mali Hum	3 rafala iz t. mitraljeza	Jevrejsko groblje	Jevrejsko groblje	Nema	

BP917585 917585

IN 003 Strana (2/3) Datum i vrijeme: 28.08.95. u 19:50:40 sati

28.08. Sedrenik 8 hitaca iz Špic. stijena Sedrenik Nema
08:15-08:23 BP941610 pješ. oružja BP941618

snajpersko
djelovanje

(Egipatski protusnajperski tim se rasporedio na kotu BP942611 i uzvratilo vatru.)

28.08. Osmatrač. 4 2 projektila Nedarići nepoznat Nema
10:45 BP8557 40 mm

28.08. Mali Hum 5 eksplozija nepoznato 500 m istočno Nema
11:10 od štaba Franc.
bataljona
BP921591

(OVA ISPALJENJA SE PODUDARAJU S UDARIMA GRANATA U CENTRALNOM
DIJELU GRADA. DETALJIO ISTRAZIJU NALAZE SE U NASTAVKU TEKSTA.)

28.08 Osmatr. 1 1 eksplozija Barjak ist. Štab 105. brig. Nema
11:10 BP972598 BiH, BP 924597

28.08. Osmatr. 4 4 eksplozije Otes Logistički put Nema
12:05-12:20 BP8257 BP8253

28.08. Osmatr. 4 5 rafala iz Ilinca HT nepoznato Nema
12:10 t. mitraljeza BP870535

28.08. Osmatr. 4 12 eksplozija nepoznat 1 km zap. od Nema
13:20-13:44 Ilidže, BP 8256

28.08. Mali Hum 7 rafala iz Grbavica Nema
13:31 t. mitraljeza

28.08. Osmatr. 4 10 rafala iz Stup, BiH nepoznato Nema
13:35 t. mitraljeza BP8457

28.08. Osmatr. 4 7 eksplozija 20 km zap. područje Hrasnice Nema
13:44-13:55 Dogloda BP8259 (H) Stanica civ.
pol. i dom kulture
BP839529 i
BP8838539

28.08. Osmatr. 2 2 eksplozije Doglodi Nema
13:50

28.08. Osmatr. 4 12 rafala iz Azići nepoznato Nema
14:05 t. mitraljeza BP842584

28.08. Osmatr. 4 8 eksplozija Bare Dobrinja Nema
14:12 BP8358 BP8756

IN 003	Strana (3/4)	Datum i vrijeme:	28.08.95 u 19:50:40 sati
28.08. 14:20	Osmatr. 4	1 eksplozija Doglodi	Nepoznato Nema
28.08. 14:55	Osmatr. 4	8 hitaca iz t. mitraljeza	Stup, VRS BP8357 Nepoznato Nema
28.08. 15:13	Osmatr. 4	1 eksplozija	Nepoznat Azići Nema
28.08. 15:55	Mali Hum	2 eksplozije	Nepoznat Jevrejsko groblje Nema
28.08. 15:32	Osmatr. 4 VRS	4 artiljerijske granate	1 km zap. od Dogloda BP8454 Ispalila
28.08. 16:00	Osmatr. 4	3 minobac. bombe	Bare BP8358 Nepoznato Nema
28.08. 16:20	Osmatr. 2	6 rafala iz t. mitraljeza	Stup VRS BP8357 Nepoznato Nema
28.08. 17:12	Osmatr. 2	2 hitca, 20 mm	Nepoznat Grbavica Nema
28.08. 17:18-17:21	Mali Hum	20 eksplozija	Nepoznat Kapela BP917585 Debelo Brdo Grbavica Nema

- TOKOM PERIODA KOJI OBUHVATA OVAJ IZVJEŠTAJ UOČENO JE UKUPNO (108) EKSPLOZIJA I JEDNA ODLAZNA GRANATA.
- MAKSIMALNA KONCENTRACIJA UDARA (41 EKSPLOZIJA) UOČENA JE U ŠIREM PODRUČJU DEBELOG BRDA/GRBAVICE, POPRAČENA INTENZIVNOM RAZMJENOM VATRE IZ PROTUAVIJSKOG I AUTOMATSKOG ORUŽJA.
- PORED TOGA, TREĆI DAN UZASTOPNO PRIMJEĆENO JE DA JE BROJ UDARA NA PODRUČJU HRASNICE VEĆI OD NORMALNOG.

(2) VAZDUŠNA DJELOVANJA: NIŠTA ZA IZVIJESTITI

b. OPSERVACIJE/ISTRAGE VOJNIH POSMATRAČA UN-a

(1) ANALIZA KRATERA

NA STRANI FEDERACIJE:
ISTRAGA UDARA GRANATA U CENTRU GRADA JOŠ JE U TOKU
A REZULTATI ĆE BITI OBJAVLJENI KAD ZAVRŠI

NA STRANI VRS-A: NIŠTA ZA IZVIJESTITI

(1) IZVJEŠTAJ O BROJU ŽRTAVA

NA STRANI FEDERACIJE:

BROJ ŽRTAVA KOJI JE NAVELI MINISTARSTVO ZDRAVSTVA BOSNE I HERCEGOVINE:

U PERIODU OD 27. AUGUSTA U 09:00 SATI DO 28. AUGUSTA U 09:00 SATI
– 6 RANJENIH CIVILA (DVOJE DJECE)
(NIJE POTVRĐENO OD STRANE VOJNIH POSMATRAČA UN-a)

NAVEDENI BROJ ŽRTAVA INCIDENTA U CENTRU GRADA JE:
34 MRTVA I 84 RANJENA

NA STRANI VRS: NIŠTA ZA IZVIJESTITI

c. KRATKI PREGLED SASTANAKA

NA STRANI FEDERACIJE:

(1) 28. AUGUSTA U 11:00 SATI PATROLE TIMA MALI HUM I TIMA POFALIĆI, ZAJEDNO S PREDSTAVNICIMA 2. I 4. FRANCUSKOG BATALJONA ODRŽALI SU REDOVNI SASTANAK S OFICIROM ZA VEZU 101. BRIGADE. OFICIR ZA VEZU IZJAVIO JE SLJEDEĆE (NEPOTVRĐENO OD STRANE VOJNIH POSMATRAČA UN-a):

- POSLJEDNJA SEDMICA JE BILA VEOMA MIRNA U NJEGOVOM PODRUČJU ODGOVORNOSTI
- OČEKUJE NAGLO POVEĆANJE AKTIVNOSTI U BLISKOJ BUDUĆNOSTI
- IZJAVIO JE DA VRS VRŠI OGROMNE PRIPREME DA BLOKIRA GRAD PUTEM PREUZIMANJA AERODROMA I PRESIJEĆANJA BIH LINIJE SNABDJEVANJA GRADA
- IZJAVIO JE DA OČEKUJE DA VRS IZVRŠI USKLAĐENE NAPORE KAKO BI ZAUZELA VIŠE TERITORIJE I TIME POBOLJŠALA SVOJU POZICIJU NA MIROVNIM PREGOVORIMA
- NA TEMU IMPROVIZOVANIH AVIONSKIH BOMBI KOJE JE NEDAVNO KORISTILA VRS, OFICIR ZA VEZU JE IZJAVIO DA NE ZNA KOLIKO LANSIRNIH ORUDA VRS POSJEDUJE NITI GDJE SU IM VATRENI POLOŽAJI, ALI VJERUJE DA BI SE BAR JEDAN VATRENI POLOŽAJ MOGAO NALAZITI ISPRED PODRUČJA ODGOVORNOSTI 101. BRIGADE. NADALJE JE IZJAVIO DA VJERUJE DA JE VEĆINA OVIH BOMBI LANSIRANA IZ ZAPADNOG DIJELA GRADA. PORED TOGA, OFICIR ZA VEZU JE REKAO KAKO NE VJERUJE DA VRS IMA POTENCIJALE DA IZRADI TAKVE BOMBE. ON VJERUJE DA SU IZRADENE U SRBIJI.
- NEMA PROMJENA LINIJE PREKIDA VATRE U NJEGOVOM PODRUČJU ODGOVORNOSTI

03082201

- NA PITANJE POSTAVLJENO PREDSTAVNIKU FRANCUSKOG BATALJONA O "ŠEST" FRANCUSKIH TENKOVA KOJE JE UKRALA VRS I O TOME KOLIKO MUNICIJE JE U NJIMA BILO, PREDSTAVNIK FRANCUSKOG BATALJONA JE ODGOVORIO DA JE UKUPNO BILO 120 KOMADA.

NA STRANI VRS-A: NIŠTA ZA IZVIJESTITI

d. OSTALE ZNAČAJNE/RELEVANTNE INFORMACIJE

NA STRANI FEDERACIJE:

(1) SLIJEDI PONAVLJANJE I AŽURIRANJE PRIVREMENOG DNEVNOG IZVIJEŠTAJA PROSLIJEĐENOG NA ODABRANE ADRESE 28. AUGUSTA U 14:15 SATI U VEZI SA ZNAČAJNIM INCIDENTOM KOJI SE DOGODIO RANIJE U TOKU DANA.

(A) OTPRILIKE U 11:15 SATI ODJEL ZA OPERATIVNE POSLOVE ŠTABA SEKTORA SARAJEVO ZATRAŽIO JE OD TOG ŠTABA DA POTVRDI IZVIJEŠTAJ DOBIVEN IZ DRUGIH IZVORA O NEKOLIKO UDARA U CENTRU GRADA KOJI SU PROUZROKOVALI BROJNE ŽRTVE. TA INFORMACIJA SE PODUDARA S IZVIJEŠTAJEM O INCIDENTU KOJI JE PODNIO TIM S MALOG HUMA (BP 899610) O PET EKSPLOZIJA U ŠIREM PODRUČJU KOORDINATA BP928595, GDJE SE KAO VRIJEME UDARA NAVODI 11:10 SATI NA DAN 28. AUGUSTA.

(B) OTPRILIKE U 11:30 SATI NAČELNIK POLICIJE BiH ZATRAŽIO JE POMOĆ VOJNIH POSMATRAČA UN-a U ISTRAZI OVOG INCIDENTA. PATROLA TIMA SEDRENİK DOŠLA JE NA MJESTO EKSPLOZIJE U 11:55 SATI I UKLJUČILA SE, ZAJEDNO S INŽINJERSKOM JEDINICOM SEKTORA I ISTRAŽITELJIMA POLICIJE BiH, U ZAJEDNIČKI ISTRAŽITELJSKI TIM.

(C) U ISTRAZI KOJU SU DO SADA PROVELI VOJNI POSMATRAČI UN-a UTVRĐENO JE SLJEDEĆE:

- VRIJEME UDARA GRANATE JE OTPRILIKE 28. AUGUST U 11:10 SATI
- PALE SU 2 DO 5 GRANATA KALIBRA 120 mm. IZGLEDA DA SU SAMO DVIJE GRANATE IMALE ZA POSLJEDICE LJUDSKE ŽRTVE, OD KOJIH JE JEDNA IZAZVALA VEĆINU, A DRUGA SAMO ŠEST ŽRTAVA.
- IZVAĐEN JE JEDAN REP GRANATE SA SLJEDEĆIM OZNAKAMA: MK/M74/KB93070
- MJESTO UDARA GRANATE KOJA JE IZAZVALA NAJVEĆI BROJ ŽRTAVA NALAZI SE NA KOORDINATAMA BP927594, BLIZU TRŽNICE U STAROM DIJELU GRADA

03082202

- MAGNETNI AZIMUT DO VATRENOG POLOŽAJA JE 170 STEPENI, A MOGUĆE UDALJENOSTI VATRENIH POLOŽAJA SE JOŠ UVIJEK IZRAČUNAVAJU
- DO 16:00 SATI 28. AUGUSTA MINISTARSTVO ZDRAVSTVA BiH NAVELO JE OFICIRU ZA VEZU VOJNIH POSMATRAČA UN-a DA JE BROJ MRTVIH 34, A BROJ RANJENIH 84 OSOBE. TE BROJKE NISU KONAČNE I MOGU SE TOKOM ISTRAGE PROMIJENITI. NAJVEĆI BROJ OVIH ŽRTAVA IZAZVALA JE SAMO JEDNA GRANATA. TIM VOJNIH POSMATRAČA UN-a SEDRENİK OBIŠAO JE BOLNICU KOŠEVO I DOBIO POTVRDU DA ĆE USLJEDITI OBAVJEŠTENJE O BROJU ŽRTAVA.
- ISTRAGA DRUGIH MJESTA UDARA SE NASTAVLJA I NAŠ TIM ZASADA OSTAJE U OKVIRU ZAJEDNIČKIH ISTRAŽITELJSKIH TIMOVA.
- TAKODE SE NASTAVLJAJU NAPORI DA SE OMOGUĆI BOLJI PRISTUP BOLNICAMA KAKO BI VOJNI POSMATRAČI UN-a MOGLI POTVRDITI INFORMACIJE O BROJU ŽRTAVA.

(KOMPLETAN IZVJEŠTAJ O INCIDENTU ĆE USLJEDITI NAKON OVOG DNEVNOG IZVJEŠTAJA O STANJU, KADA TIM IZVIJESTI DA JE ZAVRŠIO ISTRAGU I PODNESE IZVJEŠTAJ OVOM ŠTABU.)

NA STRANI VRS:

DANA 28. AUGUSTA OKO 11:10 SATI DAN JE ZNAK ZA OPŠTU UZBUNU NA PODRUČJU ILIDŽE.

4. POSTUPCI PROTIV VOJNIH POSMATRAČA UN-a I OSTALIH

- a. INCIDENTI I NAPADI
- b. OGRANIČENJE KRETANJA
- (1) POSTOJEĆA: OGRANIČENJA KRETANJA NAVEDENA SU U ZASEBNOM IZVJEŠTAJU ŠTABU VOJNIH POSMATRAČA UN-a , UNPROFOR SARAJEVO.
- (2) NOVA/RAZRJEŠENA/PROMIJENJENA OGRANIČENJA KRETANJA: NIŠTA POSEBNO ZA IZVIJESTITI

(KRAJ IZVJEŠTAJA O STANJU)

03082203

IN. 014 Strana 1 Datum i vrijeme 29.08.95. 00:16:11 sati

NL BURUM LES 493138670=FOJV X 28-AUG-1995 22:06:41 614564

SMJESTA POSLATI

AŽURIRANI DNEVNI IZVJEŠTAJ O STANJU
ŠTABA VOJNIH POSMATRAČA UN-a SEKTORA SARAJEVO

POŠILJALAC: ŠTAB VOJNIH POSMATRAČA UN-a
SEKTOR SARAJEVO

DATUM I VRIJEME: 29. AUGUST 1995. U 00:05 SATI

OZNAKA SPISA: 95SITREP/AUG

TELEFAKS BR.: VŠAT 155-5589

SASTAVIO: KAPETAN IHAB, DEŽURNI OFICIR

ODOBRIO: KAPETAN FORD, OFICIR ZA OPERACIJE

PRIMALAC: VOJNI POSMATRAČI UN-a
ŠTAB UNPROFORA SARAJEVO

SEKTOR SARAJEVO (RUČNO)

ŠTAB VOJNIH POSMATRAČA UN-a ZAGREB

ŠTAB VOJNIH POSMATRAČA UN-a JUGOZAPAD

ŠTAB VOJNIH POSMATRAČA UN-a SJEV.ISTOK

ŠTAB VOJNIH POSMATRAČA UN-a BIHAĆ

ŠTAB VOJNIH POSMATRAČA UN-a GORAŽDE

ŠTAB VOJNIH POSMATRAČA UN-a KONJIC

PREDMET: DNEVNI IZVJEŠTAJ ŠTABA SEKTORA VOJNIH POSMATRAČA
UN-a, AŽURIRANI PODACI ZA 28. AUGUST 1995., ZA PERIOD
OD 17:20 – 23:59 SATI

1. NAJVAŽNIJI DOGAĐAJI

- I DALJE VISOKI NIVO AKTIVNOSTI U CIJELOM GRADU U RANIM VEČERNJIM SATIMA
- PRILOŽEN KOMPLETAN IZVJEŠTAJ O GRANATIRANJU CENTRA GRADA

2. OCJENA VIŠEG VOJNOG POSMATRAČA

- BEZ PROMJENA

3. VOJNE INFORMACIJE

03082204

a. VOJNO DJELOVANJE
(1) INCIDENTI OTVARANJA VATRE

IN 014 Strana (1/2) Datum i vrijeme: 29.08.95. u 00:16:11 sati

DAN/SAT	VIDENO SA	VRSTA VATR.DJEL.	IZVOR VATRE	MJESTO UDARA	OPASKE
28.08. 17:20-18:30	Mali Hum BP899610	Razm. vatre iz t.mitralj.	Debelo Brdo BP918583 Staro Brdo	Staro Brdo BP920578 Debelo Brdo	Nema
28.08. 17:25	Osmatr. 2 BP857560 VRS	7 eksplozija	Otes BP8257	Sokolović k. BP8454	Ispalila
28.08. 17:25	Osmatr. 4 BP861596	4 eksplozije	Nepoznat	Azići BP842584	Nema
28.08. 17:35-17:40	Osmatr. 4	7 eksplozija	Nepoznat	Mojmilo BP878572	Nema
28.08. 18:01	Mali Hum	15 eksplozija	Nepoznat	Područje Koševa BP9260	Nema
28.08. 18:20	Pofalići BP897602	20 eksplozija	Nepoznat	Područje Hrasnog BP8857	Nema
28.08. 18:31	Pofalići VRS	5 rafala iz t. mitraljeza	Stadion Grbavica	Područje Nasejla BP8757	Ispalila
28.08. 18:35	Osmatr. 4 ABiH	1 eksplozija	BP900583 Rajlovac BiH strana BP8460	Otes BP8257	Ispalila
28.08. 18:43-19:05	Osmatr. 4	5 eksplozija	Nepoznat	300 m jugozap. od kontrolnog punkta VRS-a na Stupu BP8357	Nema
28.08. 18:55	Osmatr. 4 VRS	1 artilj. hitac odlazni	Podr. Iliđže BP8256	Nepoznato	Ispalila
28.08. 18:59	Mali Hum	1 eksplozija	Nepoznat	Područje kapele BP9168	Nema

28.08. 19:10	Osmatr. 4 VRS	4 eksplozije	Rajlovac BP8459	Sokolović k. BP8454	Ispalila
28.08. 19:10	Osmatr. 4 VRS	2 artilj. hica odlazna	Rajlovac BP8459	Nepoznato	Ispalila

03082205

IN 014	Strana (2/3)	Datum i vrijeme:	29.08.95. u 00:16:11 sati		
28.08.	Osmatr. 1	2 eksplozije	Špicasta stijena	Gradska džamija	Ispalila
19:05	BP942579		BP941618	BP936594	VRS
28.08. 19:16	Mali Hum	2 eksplozije	Nepoznat	Kapela BP916588	Nema
28.08. 19:35	Mali Hum	7 granata odlaznih	Jugozap. od stadiona Grbavica BP9058	Nepoznato	Nema
28.08. 19:35-22:37	Mali Hum	7 granata odlaznih	Nedarići BP8557	Nepoznato	Nema
28.08. 19:40-19:59	Mali Hum	3 eksplozije	Nepoznat	Staro Brdo BP920578	Nema
28.08. 20:07-20:15	Osmatr. 4	3 eksplozije (minobacačke)	Nepoznat	Stup (VRS) BP8357	Nema
28.08. 23:17	Mali Hum	3 rafala iz t. mitraljeza	Grbavica BP9158	Grbavica BP9158	Nema

TOKOM PERIODA NA KOJI SE ODNOSI OVAJ IZVJEŠTAJ REGISTROVANE SU 74 EKSPLOZIJE I 17 IZLAZNIH ISPALJENJA. VEĆINA UDARA, ODNOSNO 20 EKSPLOZIJA, PRIMJEĆENO JE U ŠIREM PODRUČJU HRASNOG. U ŠIREM PODRUČJU KOŠEVA PRIMJEĆENO JE 15 UDARA, A U SOKOLOVIĆ KOLONIJI 11 UDARA. U ŠIREM PODRUČJU GRBAVICE, STAROG BRDA I DEBELOG BRDA TAKOĐE JE BILO DJELOVANJA I TO RAZMJENE VATRE IZ TEŠKIH MITRALJEZA.

(2) IZVJEŠTAJ O VAZDUŠNIM DJELOVANJIMA:
NIŠTA ZA IZVIJESTITI

b. OPSERVACIJE/ISTRAGE VOJNIH POSMATRAČA UN-a
NA STRANI FEDERACIJE:

TIM VOJNIH POSMATRAČA UN-A SEDRENİK DOBIO JE ZADATAK DA ISTRAŹI UDARE GRANATA U ŠIREM PODRUČJU TRŹNICE (CENTAR GRADA SARAJEVA). PATROLA JE PROVELA ISTRAGU ZAJEDNO S INŹENJERCIMA IZ SEKTORA, LOKALNOM CIVILNOM POLICIJOM I LOKALNIM SUDIJOM SARAJEVSKOG SUDA. OVAJ MJEŠOVITI TIM IZVRŠIO JE SVE ISTRAŹNE RADNJE ZAJEDNO, UKLJUČUJUĆI I OBILASKE BOLNICE KOŠEVO I DRŹAVNE BOLNICE

03082206

IN 014 Strana (3/4) Datum i vrijeme: 29.08.95. u 00:16:11 sati

KAKO BI POTVRDILI BROJ MRTVIH I RANJENIH. ISTRAŹITELJSKI TIM LOKALNE POLICIJE ĆE SUTRA PODNIJETI IZVJEŠTAJ U IME MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA. PATROLA VOJNIH POSMATRAČA UN-a PODNIJELA JE OVOM ŠTABU IZVJEŠTAJ O ANALIZI KRATERA (VIDI ANALIZU KRATERA U NASTAVKU TEKSTA) I IZVJEŠTAJ O PATROLIRANJU. SLJEDE GLAVNE TAČKE IZVJEŠTAJA O PATROLIRANJU.

- PATROLA JE ISTRAŹILA 5 MJESTA UDARA GRANATA, OD KOJIH SU SVA IZAZVANA DJELOVANJEM PROJEKTILA KALIBRA 120 mm
 - JEDAN OD PROJEKTILA ISPALJEN SA POLOŹAJA OD 170 STEPENI MAGNETNOG AZIMUTA USMRTIO JE 33 LJUDI (VOJNI POSMATRAČI UN-A POTVRDILI SU BROJ OD 31 MRTVE OSOBE) I RANIO 64 LJUDI (MINISTARSTVO ZDRAVSTVA DALO JE SPISAK SA 64 IMENA) U DIJELU TRŹNICE I TRGOVAČKOG CENTRA KOJI VRVI OD LJUDI IZRAČUNATI AZIMUT U KOMBINACIJI SA PROCIJENJENIM UPADNIM UGLOM NIJE MOGAO DATI TAČNU POZICIJU MINOBACAČA NI PRECIZAN IZVOR VATRE, JER NIJE POZNATO S KAKVIM SU PUNJENJEM ISPALJENI MINOBACAČKI PROJEKTILI, PA NIJE BILO MOGUĆE ODREDITI UDALJENOST VATRENOG POLOŹAJA DUŹ LINIJE AZIMUTA
 - DVA OD PREOSTALA ĆETIRI UDARA UZROKOVALA SU RANJAVANJE 7 LJUDI (NIJE POTVRĐENO). OVA ĆETIRI PROJEKTILA ISPALJENA SU SA DRUGOG VATRENOG POLOŹAJA (220 – 240 STEPENI MAGNETNOG AZIMUTA) I UDARILA SU 300 m JUŹNIJE OD GORE NAVEDENOG PROJEKTILA
 - PATROLA VOJNIH POSMATRAČA UN-a PRISUSTVOVALA JE SASTANKU ZAJEDNIČKOG ISTRAŹITELJSKOG TIMA. TOKOM TOG SASTANKA TIM VOJNIH POSMATRAČA UN-a DAO JE NEKE OPŠTE INFORMACIJE O UPOTREBI MINOBACAČA, POSEBNO O TEHNIČKIM I TAKTIČKIM ASPEKTIMA.
 - TIM VOJNIH POSMATRAČA UN-a SEDRENİK ODRŹAĆE 29. AUGUSTA SASTANAK S ISTIM LOKALNIM ISTRAŹITELJSKIM TIMOM KAKO BI UZAJAMNO UPOREDILI IZVJEŠTAJE I DOBILI DETALJNI IZVJEŠTAJ O ŹRTVAMA. TIM VOJNIH POSMATRAČA UN-a DOBIO JE LISTU S IMENIMA 64 RANJENE OSOBE.
- KOMENTAR: VOJNI POSMATRAČI UN-a NE MOGU POTVRDITI KOJA JE OD ZARAĆENIH STRANA ISPALILA OVE PROJEKTILE.

(1) ANALIZA KRATERA

03082207

(a)

1. VRIJEME A : 28. AUGUST 1995., 11:45 SATI
2. VRIJEME B : 28. AUGUST 1995., 11:11 SATI
3. KOORDINATE : BP927594
4. AZIMUT : 170 (+/- 5) STEPENI MAGNETNOG AZIMUTA
IN 014 Datum i vrijeme: 29.098.95. u 00:16:11 sati
Strana (4/5)

5. TIP NAORUŽANJA : MINOBACAČ 120 mm, BROJ ŠARŽE
MK, M74KB9307
6. NADENI GELERI : DA
7. BROJ UDARA : 1
8. BROJ ŽRTAVA : 33 MRTVA I 79 RANJENIH (VOJNI
POSMATRAČI POTVRDILI BROJ OD SAMO 31
POGINULOG)
9. ŠTA JE OŠTEĆENO : POVRŠINSKA OŠTEĆENJA ZGRADE
GLAVNE TRŽNICE
10. KOMENTARIJ/OPASKE: PODACI U UGLU UDARA GRANATE: VISINA
ZGRADE 11,45 m. UDALJENOST OD
KRATERA 4,8 m. MOGUĆI UGAO PADA
GRANATE JE 67 STEPENI.
11. TIM : TIM VOJNIH POSMATRAČA UN-a SEDRENİK

(b)

1. VRIJEME A : 28. AUGUST 1995., 14:50 SATI
2. VRIJEME B : 28. AUGUST 1995., 11:00 SATI
3. KOORDINATE : BP928591
4. AZIMUT : 240 (+/- 5) STEPENI MAGNETNOG AZIMUTA
POL
5. TIP NAORUŽANJA : MINOBACAČ 120mm, BROJ ŠARŽE
MK, M74KB9307
6. NADENI GELERI : DA
7. BROJ UDARA : 1
8. BROJ ŽRTAVA : /PRECRTANO/
9. ŠTA JE OŠTEĆENO : POVRŠINSKA OŠTEĆENJA NA POSLOVNOM
CENTRU UPI-JA
10. KOMENTARIJ/OPASKE : NEMA
11. TIM : TIM VOJNIH POSMATRAČA UN-a SEDRENİK

(c)

1. VRIJEME A : 28. AUGUST 1995., 14:50 SATI
2. VRIJEME B : 28. AUGUST 1995., 11:00 SATI
3. KOORDINATE : BP928591

03082208

IN 014 Strana 5 Datum i vrijeme: 29.08.95. u 00:16:11 sati

4. AZIMUT : 240 (+/- 5) STEPENI MAGNETNOG AZIMUTA
5. VRSTA ORUŽJA : MINOBACAČ 120 mm, MK, M74, KB9307
6. NAĐENI GELERI : DA
7. BROJ UDARA : 1
8. BROJ ŽRTAVA : 4 POVRUJEDENA (NEPOTVRĐENO)
9. ŠTA JE OŠTEĆENO : OŠTEĆENJA POSLOVNE ZGRADE UPI-JA
10. KOMENTARIJ/OPASKE : NEMA
11. TIM : TIM VOJNIH POSMATRAČA UN-a SEDRENİK

(d)

1. VRIJEME A : 28. AUGUST 1995., 14:45 SATI
2. VRIJEME B : 28. AUGUST 1995., 11:00 SATI
3. KOORDINATE : BP928591
4. AZIMUT : 220 (+/- 5) STEPENI MAGNETNOG AZIMUTA
5. TIP NAORUŽANJA : MINOBACAČ 120 mm MK, M74, KB9307
6. NAĐENI GELERI : DA
7. BROJ UDARA : 1
8. BROJ ŽRTAVA : NIJE BILO
9. ŠTA JE OŠTEĆENO : POSLOVNA ZGRADA UPI-JA I PARKING
10. KOMENTARIJ/OPASKE : NEMA
11. TIM : TIM VOJNIH POSMATRAČA UN-a SEDRENİK

(e)

1. VRIJEME A : 28. AUGUST 1995., 15:00 SATI
2. VRIJEME B : 28. AUGUST 1995., 10:50 SATI
3. KOORDINATE : BP927590
4. AZIMUT : 220 (+/- 5) STEPENI MAGNETNOG AZIMUTA
5. TIP NAORUŽANJA : MINOBACAČ 120 mm, MK, M74, KB9307
6. NAĐENI GELERI : DA
7. BROJ UDARA : 1
8. BROJ ŽRTAVA : NIJE BILO
9. ŠTA JE OŠTEĆENO : POSLOVNA ZGRADA UPI-JA I PARKING
10. KOMENTARIJ/OPASKE : NEMA
11. TIM : TIM VOJNIH POSMATRAČA UN-a SEDRENİK

NA STRANI VRS-a: NIŠTA ZA IZVIJESTITI

(2) IZVJEŠTAJ O BROJU ŽRTAVA

03082209

NA STRANI FEDERACIJE
PREMA NAJNOVIJEM IZVJEŠTAJU MINISTARSTVA ZDRAVSTVA BiH BROJ
ŽRTAVA GORE OPIŠANIH UDARA GRANATA (NEPOTVRĐEN OD STRANE
VOJNIH POSMATRAČA UN-a) IZNOSI:
86 RANJENIH, 33 MRTVIH

IN 014 Strana 6 Datum i vrijeme: 29.08.95. u 00:16:11 sati

ISTRAŽITELJSKI TIM VOJNIH POSMATRAČA UN-a POTVRDIO JE BROJ OD
31 MRTVOG, A DOBIO JE SPISAK S IMENIMA 64 IDENTIFIKOVANE
POVRUJEĐENE OSOBE (TI PODACI NISU POTVRĐENI).

NA STRANI VRS-a: NIŠTA ZA IZVIJESTITI

- c. KRATKI PRIKAZI SASTANAKA: NIŠTA ZA IZVIJESTITI
- d. OSTALE ZNAČAJNE/RELEVANTNE INFORMACIJE:
NIŠTA ZA IZVIJESTITI
- 4. DJELA UPERENA PROTIV VOJNIH POSMATRAČA UN-a I OSTALIH
a. INCIDENTI I NAPADI: NIŠTA ZA IZVIJESTITI
- b. OGRANIČAVANJE KRETANJA
(1) POSTOJEĆE: POSTOJEĆA OGRANIČENJA KRETANJA NAVEDENA
SU U ZASEBNOM IZVJEŠTAJU ŠTABU VOJNIH POSMATRAČA
UN-a PRI UNPROFOR-u SARAJEVO.
(2) NOVA/RAZRJEŠENA/IZMIJENJENA OGRANIČENJA :
NIŠTA NOVO ZA IZVIJESTITI

(KRAJ AŽURIRANOG IZVJEŠTAJA O STANJU)

03082210

DODATAK C

UNPROFOR
Zaštitne snage Ujedinjenih nacija
Sarajevo

POVJERLJIVO – SAMO UNUTAR UN-a

Datum: 29. august 1995.
Primalac: Komandant
Pošiljalac: Služba za obavještajni rad (G2)
Predmet: Incident granatiranja u Sarajevu od 28. augusta 1995.

Nakon istrage i analize svih dokaza zaključeno je van svake sumnje da se vatreni položaj za svih pet minobacačkih projektila nalazio na teritoriji VRS-a, između Lukavice (BP 89 55) i Miljevića (BP 90 56).

Glavne tačke:

1. ANALIZA UDARA

- a. Četiri projektila su ispaljena s položaja pod uglom od 220 – 240 stepeni azimuta.
- b. Na osnovu upadnog ugla procijenjeno je da je jedan projektil ispaljen pod uglom od 170 stepeni.
 - Analiza tunela upaljača pokazuje da je azimut ovog projektila najvjerojatnije u rasponu od 220-240 stepeni i da je ispaljen s istog položaja kao i ostala četiri projektila. Najvjerojatnije je ovaj projektil imao neku anomaliju.

2. CYMBALINE

Radar je bio u funkciji, ali je antena bila podešena na veću visinu tako da je mogla otkriti samo projektile na višoj putanji. Bar nekoliko od ovih pet projektila bilo bi otkriveno da su ispaljeni s položaja blizu linije sukoba. Kako su bili ispaljeni s veće

udaljenosti, luk njihove putanje se najvjerojatnije nalazio ispod dosega radarskog snopa i stoga nisu registrovani.

03082211

3. OSMATRAČNICE UN-a

Nijedna od UN-ovih osmatračnica u opštem području ovog dijela linije sukoba nije ni primijetila ni čula nikakvo vatreno djelovanje u vrijeme kada se incident dogodio (11:10 – 11:20 sati). Tu je uključen i položaj radara “Cymbaline” na Staroj tvrđavi. Da se vatreni položaj nalazio blizu linije sukoba, vatreno djelovanje bi se sigurno čulo.

4. ZAKLJUČAK

Na osnovu izloženih dokaza može se zaključiti da se vatreni položaj s kojeg je ispaljeno pet minobacačkih granata nalazio na teritoriji VRS-a, i to vjerovatno na području Lukavice. Procjenjuje se da je udaljenost mjesta ispaljenja između 3.000 i 5.000 metara.

Potpukovnik Brian E. Powers
Služba za obavještajni rad (G2)

POVJERLJIVO – SAMO ZA UPOTREBU UNUTAR UN-a